

ЛЕКЦІЯ №6

Тема: “Навчально-матеріальна база допризовної підготовки”
з дисципліни “Допризовна підготовка”
для студентів 5 курсу факультету фізичного виховання
(спеціаліст)

ПЛАН

1. Характеристика об'єктів навчально-матеріальної бази допризовної підготовки.
2. Оцінка стану навчально-матеріальної бази ДП у навчальному закладі.
3. Основні напрямки розвитку та удосконалення навчально-матеріальної бази ДП у навчальному закладі.
4. Одержання, облік та зберігання навчальної зброї і табельного майна у навчальних закладах.

1.Характеристика об'єктів навчально-матеріальної бази допризовної підготовки

Важлива роль навчально-матеріальної бази пояснюється особливостями курсу допризовної підготовки, в першу чергу — його багатoproфільністю та практичною спрямованістю.

Для успішного вирішення навчально-виховних завдань в кожному навчальному закладі необхідно мати такі елементи загального комплексу навчально-матеріальної бази допризовної підготовки:

- кабінет допризовної підготовки;
- кімната для зберігання навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і боєприпасів;
- стрілецький тир;
- навчальне місце для вивчення стрійових прийомів;
- єдина смуга перешкод;
- місце для занять з фізичної підготовки (спортивне містечко);
- місце для практичного вивчення обов'язків днювального;
- комплект зйомного навчального обладнання;
- табельна навчальна зброя, техніка і майно.

Кабінет допризовної підготовки

Кабінет допризовної підготовки призначений для теоретичного вивчення розділів програми ДП, а також для проведення гурткової та виховної роботи в позаурочний час і самостійної підготовки учнів до занять. Кабінет обладнується в просторому і світлому приміщенні, оснащується двомісними учнівськими столами, стільцями, столом для викладача ДП і класною дошкою.

У кабінеті ДП необхідно мати стенди (турнікети), макет місцевості, технічні засоби навчання, підставку для демонстрації наочних посібників, підстилки на столи з міцної тканини для роботи зі зброєю, указку і кольорову крейду.

Учнівські столи доцільно розташовувати в три ряди, крайні не ближче 60 см від стіни, щоб було зручно виконувати стрійове положення і вихід до дошки.

Учні розміщуються за відділеннями в рядах. Командири відділень за першим столом, командир взводу — за останнім.

Стенди (турнікети) оформляються з кожного розділу програми, на них

відображаються основні навчальні завдання.

Стрілецький тир

Тир — спеціально обладнана споруда чи частина місцевості, призначена для стрільби по мішенях з малокаліберної гвинтівки. Він обмежений позаду лінією вогню, попереду — кулеуловлювачем і валом, а з боків — валами і стінами, що перешкоджають вильоту куль за межі тиру.

Тири можуть бути: відкритими, напівзакритими і закритими, а також спрощеними — з використанням залізобетонних (металевих) труб та інших конструкцій, на 25—50 метрів. Напівзакриті тири повинні мати куленепробивні стіни і поперечні перехвати згори. Тир повинен бути побудований так, щоб гарантувати безпеку присутніх і виключити можливість проникнення людей і тварин в зону стрільби. Він повинен мати зону ведення вогню і приміщення для підготовки стрільців.

У зоні ведення вогню призначається початкове положення і рубіж відкриття вогню, виділені добре видимими лініями і покажчиками. На рубезі відкриття вогню повинні бути підстилки для стрільців і упори.

У приміщенні для підготовки стрільців обладнуються навчальні місця для занять з вогневої підготовки, вивішуються щити з описом засобів безпеки, умов виконання підготовчих вправ стрільб з малокаліберної гвинтівки та початкової вправи зі стрільби з автомата Калашникова.

Придатність тиру визначається комісією в складі представників органів внутрішніх справ, санітарного та архітектурного нагляду, пожежників і представників зацікавлених організацій. Дозвіл на експлуатацію тиру видається органом внутрішніх справ строком на 3 роки.

Навчальне місце для вивчення стройових прийомів

Навчальне місце для вивчення стройових прийомів обладнується в межах території навчального закладу (або ОСОТ) і повинне бути рівним, мати асфальтове чи бетонне покриття, на якому наноситься білою фарбою докладна розмітка.

Лінії, що проведені по периметру через 80 см, призначені для відпрацювання стройового кроку і відповідають його ширині.

Кола, нанесені по периметру, призначені для тренування стройового положення і поворотів на місці.

Великі квадрати 4x4 м призначені для відпрацювання поворотів у русі. Периметр майданчика 48 метрів або 60 кроків — для відпрацювання темпу руху (110-120 кроків за хвилину).

Щити розміром 70x150 см з основними стройовими прийомами:

- стройове положення зі зброєю і без неї;
- повороти на місці і в русі;
- рух стройовим кроком;
- виконання військового вітання на місці та під час руху.

Майданчик повинен бути розрахований для проведення занять одним класом, а в ОСОТ — з двома взводами.

Місце для занять з фізичної підготовки

З метою кращої організації занять з фізичної підготовки в кожному навчальному закладі повинна бути спортивна база, яка б дозволяла використовувати різні методи організації уроків: поточний, груповий та індивідуальний — з максимальним ефектом. Спортивна база створюється як на відкритому повітрі (гімнастичні містечка, спортивні майданчики), так і в закритих приміщеннях (спортивні зали). Гімнастичні містечка і спортивні майданчики споруджуються поблизу навчальних закладів, ураховуючи дотримання санітарних вимог і зручних до них підходів.

Основою містечок і спортивних майданчиків є гімнастичні снаряди та інше

спортивне обладнання.

Під час спорудження гімнастичних містечок враховується найбільш раціональне розміщення в них гімнастичних снарядів, обладнання, пристосувань та різноманітних конструкцій з метою забезпечення високої пропускну здатності учнів.

Єдина смуга перешкод

Єдина смуга перешкод створюється у кожному навчально-виховному закладі і призначена для вивчення дій учнів під час подолання перешкод. На заняттях і тренуваннях з додання смуги перешкод вирішуються такі завдання:

1. Навчання учнів способам додання різноманітних перешкод.
2. Метання гранат.
3. Швидким і спритним діям у складній, швидкоплинній обстановці.
4. Розвитку в учнів витривалості, швидкості, сили, спритності, а також виховання сміливості, рішучості, винахідливості, впевненості в своїх силах.

Характерною особливістю занять і тренувань на смузі перешкод є можливість змінювати і постійно удосконалювати умови виконання вправ і прийомів, включати дії за раптовими командами і змагання на якісне і швидке виконання прийому. Все це підвищує активність учнів, примушує їх докласти значних вольових зусиль, виробляти швидку орієнтацію, винахідливість, ініціативу, рішучість, наполегливість, здатність переносити граничні напруження, швидко переходити від одних дій до інших.

Навчальне місце для практичного вивчення обов'язків днювального

Місце обладнується біля виходу з кабінету допризовної підготовки або в іншому зручному місці поблизу кабінету ДП.

Обладнання місця включає: дошку з документацією чергового роти, тумбочку, в якій знаходяться макети книг (прийому і здачі чергування, видачі зброї й боєприпасів, звільнення і запису хворих), телефонний апарат (макет), засоби гасіння пожежі (вогнегасник) та спорядження днювального і чергового роти (нагрудний знак чи нарукавна пов'язка чергового роти, макет багнета-ножа автомата, головний убір, ремінь).

На цьому навчальному місці вивчаються практичні дії днювального з появою в роті прямих начальників, у випадку тривоги чи пожежі, доповіді по телефону, з появою в роті військовослужбовців іншої роти, виклик чергового роти або днювального вільної зміни, забезпечення і зберігання зброї та майна роти.

Комплект зйомного навчального обладнання

Комплект зйомного навчального обладнання призначений для забезпечення відпрацювання практичних дій з розділів військової підготовки та цивільної оборони. До нього належать: комплект мішеней, макети орієнтирів і місцевих предметів, покажчики, болванки ручних гранат, прапорці на взвод, комплект упорів, підстилок, екрана для одноманітного прицілювання, прицільний станок, командирський ящик, комплект спорядження та інші пристрої, необхідні для занять.

Табельна навчальна зброя, малокаліберні гвинтівки, боєприпаси, прилади та військово-технічне майно видаються навчально-виховним закладам і оборонно-спортивним таборам органами постачання військових округів через військові комісаріати. Замовлення на них виконують військкомати відповідно до табелів і норм постачання при наявності дозволу органів внутрішніх справ на зберігання їх.

Штаби цивільної оборони забезпечують навчальні заклади навчальним майном відповідно до заяви органів освіти, а органи місцевого самоврядування через органи охорони здоров'я — табельним медичним майном за рахунок організацій, у віданні яких вони є.

Розрахункові норми забезпечення озброєнням, майном, літературою і наочним приладдям з допризовної підготовки визначені у додатках до Програми допризовної підготовки.

Технічні засоби навчання

Технічні засоби навчання (ТЗН) — пристрої, які, не будучи об'єктами вивчення,

допомагають вирішенню навчальних завдань і підвищенню ефективності навчання за допомогою закладених в них дидактичних (навчально-методичних) матеріалів. ТЗН поділяються на 3 групи:

- механічні пристрої (стендове обладнання, вітрини, макети, класна дошка, плакати, верстаки, командирські ящики тощо);
- електричні пристрої (турнікети, пульти дистанційного управління апаратурою, електроінформатори, апаратура «Сигнал» тощо);
- оптичні (фільмоскопи, кодоскопи, діапроектори, кінопроектори, епіпроектори, графопроектори тощо).

Демонстрація навчальних кінофільмів, діафільмів, діапозитивів, магнітофонних записів, іншого наочного приладдя дозволяє відтворити необхідні уявлення, активізувати розумову діяльність, надає додаткову інформацію.

За дидактичною роллю ТЗН можна поділити на групи:

1. Технічні засоби передачі інформації для доведення навчальної інформації до учнів, діючи на різні органи відчуттів (кінопроектори, діапроектори, епіпроектори тощо).
2. Технічні засоби тренажу для прищеплення і вдосконалення навичок роботи з приладами, пристроями, пультами, машинами (КЯ—73, ПС—51, навчальна зброя тощо).
3. Технічні засоби самонавчання, які дають змогу індивідуалізувати навчання з метою його подальшої інтенсифікації (навчально-тренувальні картки — НТК, апаратура «Сигнал», КЯ—73 тощо).
4. Кабінет допризовної підготовки може мати обладнання для програмованого контролю знань учнів.

Наочність — важливий дидактичний принцип, згідно з яким конкретні зразки, які демонструються на уроці, сприяють ліпшому засвоєнню учнями предметів і явищ матеріального світу.

Зорові образи можуть створювати в учнів предмети в їхньому натуральному вигляді, наприклад: зброя, зразки бойової техніки тощо, а також зображальна наочність (фотографії, малюнки, моделі, схеми, карти, таблиці, макети).

Засоби натуральної і зображальної наочності стають ілюстрацією до основного джерела знань — слова. Від правильного співвідношення між словом і образом багато в чому залежить успіх навчання.

2. Оцінка стану навчально-матеріальної бази з ДП у навчальному закладі

Стан навчально-матеріальної бази в навчальному закладі оцінюється:

«Відмінно» — якщо навчальний заклад має всі об'єкти навчально-матеріальної бази, а облік та збереження табельної, навчальної зброї і техніки організовані згідно з вимогами керівних документів;

«Добре» — якщо навчальний заклад має всі об'єкти навчально-матеріальної бази, але не повністю обладнане навчальне місце для вивчення обов'язків днювального або в комплекті зйомного обладнання не вистачає деяких елементів. Табельна навчальна зброя і техніка, її облік і зберігання відповідають вимогам;

«Задовільно» — якщо навчальний заклад має: кабінет допризовної підготовки, кімнату для зберігання зброї, стрілецький тир і навчальне місце для занять з прикладної фізичної підготовки. Табельна навчальна зброя і техніка, їх зберігання і облік відповідають вимогам. Якщо деякі навчальні заклади не мають можливості мати стрілецький тир, то рішенням органу місцевого самоврядування їх прикріплюють до закладів, що їх мають.

Відсутність табельної зброї й техніки в навчальному закладі не впливає на оцінку, якщо вони не видані військкоматом або вилучені органом внутрішньої служби при наявності кімнати для зберігання зброї, яка відповідає встановленим вимогам.

3. Основні напрямки розвитку та удосконалення навчально-матеріальної бази з ДП у навчальному закладі

Навчально-матеріальна база повинна постійно удосконалюватися разом з розвитком військової науки, техніки й педагогіки, пристосовуючись до потреб бойової підготовки

Збройних Сил України. Створення в кожному районі оборонно-спортивного оздоровчого табору сприяло підвищенню рівня практичної підготовки юнаків, надало можливість ширше розгорнути позашкільну навчально-виховну роботу під час проведення польових зборів. А це потребує створення в кожному таборі повного комплексу навчально-матеріальної бази.

Якісне виконання програми допризовної підготовки потребує, крім основних елементів навчальної бази, створювати додаткові навчальні місця для вивчення прийомів і правил стрільби, метання ручних гранат, обов'язків вартового, рукопашного бою.

Для потреб допризовної підготовки необхідно сміливіше використовувати сучасні технічні засоби навчання, які має навчальний заклад, розвивати самодіяльність у створенні навчальних приладів і тренажерів, застосовувати метод програмованого навчання, використовуючи можливості класу інформатики.

Викладач допризовної підготовки в своїй роботі повинен спиратися на передовий досвід Збройних Сил в організації навчального процесу. На заняттях треба ширше використовувати НТК (навчально-тренувальні картки), методи взаємного навчання і контролю, виявляти в учнів організаторські здібності, ознаки командирських якостей, покликання.

Викладач повинен оволодіти методикою професійного відбору і застосовувати його засоби для полегшення і правильного призначення призовника до відповідного роду військ, а також для підготовки найбільш гідних для вступу до військово-навчальних закладів.

4. Одержання, облік та зберігання навчальної зброї і табельного майна у навчальних закладах

Згідно з «Інструкцією про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення і використання вогнепальної пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для видстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів», яка затверджена наказом міністра внутрішніх справ України від 21 серпня 1998 року № 622, відповідальність за організацію одержання, обліку, зберігання та використання навчальної зброї і боєприпасів у навчальному закладі покладено на керівника навчально-виховного закладу, начальника ОСОТ і начальника школи ТСОУ, які повинні організувати надійне зберігання і виключити можливість розкрадання або втрати їх. Безпосередню відповідальність за облік, зберігання і використання навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і боєприпасів несуть: у навчальному закладі — викладач допризовної підготовки; в ОСОТ і школі ТСОУ — особа, яка призначена наказом начальника ОСОТ або начальника школи ТСОУ.

Названі особи повинні твердо знати правила одержання, обліку, зберігання і експлуатації зброї та боєприпасів, відмінність у їх клеймуванні, маркіруванні та зовнішньому вигляді навчальних і бойових припасів, а також постійно мати точні відомості про їх наявність і стан.

Порядок одержання і реєстрації навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і боєприпасів.

Навчальні заклади отримують навчальну зброю, малокаліберні гвинтівки і боєприпаси в районних (міських) військкоматах при наявності спеціально обладнаної кімнати для зберігання їх, а малокаліберні патрони — в комітетах ТСОУ за розподілом військкомату. Одержання навчальної зброї і боєприпасів, малокаліберних гвинтівок і патронів до них здійснюється особами, які безпосередньо відповідають за облік, зберігання та використання навчальної зброї при пред'явленні документів, що засвідчують особу, доручення навчального закладу та дозвіл органів внутрішніх справ на отримання і перевезення вогнепальної зброї та боєприпасів.

Підставою для видачі дозволу на придбання або отримання вогнепальної зброї та боєприпасів є клопотання керівника навчального закладу, в якому зазначається: кількість

вогнепальної зброї і боєприпасів, що одержується (купується); акт про придатність приміщення, де зберігатимуться вогнепальна зброя та боєприпаси, який складається комісією з числа представників органів внутрішніх справ (міліції та пожежного нагляду) і зацікавленої організації; наказ керівника про призначення особи, відповідальної за придбання вогнепальної зброї і боєприпасів (прізвище, ім'я та по-батькові, дата, місце народження і проживання), довідка (висновок) медичної установи (ЛКК), що така особа за станом здоров'я може виконувати вказану роботу; платіжне доручення (квитанція) банку про оплату послуг, пов'язаних з видачею дозволу на придбання вогнепальної зброї та боєприпасів.

Одержуючи навчальну зброю і боєприпаси, треба переконатися в їх призначенні й відповідності до технічних вимог.

У вищих та середніх загальноосвітніх навчальних закладах, організаціях ТСОУ і ОСОТ дозволяється зберігати тільки вогнепальну зброю, виготовлену на заводах-виготовлювачах чи майстернях по ремонту зброї з навчальною метою.

Навчальна зброя повинна мати:

- сегментний виріз на казенній частині ствола знизу;
- наскрізний проріз на початку каналу ствола з виходом його в ділянку патронника шириною 4 мм і в довжину 48 мм (у АКМ);
- спиляний бойок у всіх зразках зброї;
- спиляний курок;
- вмонтований обмежувач ствола у ствольній коробці, якій перешкоджає встановленню ствола від бойової зброї на навчальну;
- проточку на казенній частині ствола для входження обмежувача ствола, що виступає, усередину ствольної коробки;
- наскрізні поздовжні пази у передній частині ствола згори та на кришці ствольної коробки;

— автомат повинен бути чорного кольору і мати напис «уч».

Корпуси навчальних гранат мають чорний колір і напис «навчальна». На гранаті «ф—1» маркірування не наноситься, а виливається клеймо «хол» на дні корпусу. Крім того, на корпус наносяться поперечні й поздовжні білі смуги.

На важелях навчальних запалів і на ящиках з навчальними ручними ціанатами повинен бути напис «навчальний».

Маркірування на інженерні боєприпаси наноситься безпосередньо на корпус маркірувальною фарбою чорного кольору на світлій поверхні, білого — на чорній.

Кожна міна, запалювач повинні мати маркірування, що містить: шифр виробу, шифр заводу-виготовлювача, номер партії, рік виготовлення, умовно позначений шифр вибухівки. На навчальних боєприпасах на місці шифру вибухівки наноситься біла смуга шириною 7—10 мм.

Пакувальні ящики з інженерними боєприпасами повинні мати маркірування, виконане трафаретом чорного кольору, і білу смугу на місці шифру вибухівки шириною 18 мм і довжиною 100 мм.

Навчальна зброя і малокаліберні гвинтівки протягом 10 днів повинні бути зареєстровані в органах внутрішніх справ, і слід отримати дозвіл на право їх зберігання, який оформляється на ім'я керівника навчального закладу з терміном дії 3 роки. У разі звільнення з посади керівника навчального закладу або викладача допризовної підготовки, а також при зміні адреси чи назви навчального закладу дозвіл на право зберігання потрібно переоформити в 10-денний строк.

У навчальних закладах дозволяється зберігати: в середніх школах і ОСОТ — не більше 3-х, а в училищах профосвіти — не більше 5-ти малокаліберних гвинтівок у розрахунку на 100 учнів.

Порядок перевезення, обліку, видачі навчальної зброї і малокаліберних гвинтівок

При перевезенні (перенесенні) зброї малокаліберні гвинтівки повинні бути

розряджені, в чохлах, а навчальні боєприпаси і МК патрони — в упакованому вигляді й опечатані.

Для охорони і супроводу зброї та боєприпасів, що перевозяться в межах району, виділяється не менше 2-х чоловік.

Облік зброї та боєприпасів ведеться у книзі обліку, наявності й руху навчальної зброї, МК гвинтівок, боєприпасів і табельного навчального майна.

Підставою для оприходування їх є накладна, а придбаних в ТСОУ малокаліберних гвинтівок і боєприпасів до них — рахунок торговельної організації.

Видача і винесення навчальної зброї та боєприпасів на заняття, що здійснюються в школі чи в полі, можливе лише з дозволу керівника навчального закладу, начальника ОСОТ.

В інші навчальні заклади навчальна зброя і малокаліберних гвинтівок можуть бути видані тільки з дозволу військкомату відповідальним особам і тільки на день занять.

При видачі і винесенні навчальної зброї і малокаліберних гвинтівок та боєприпасів робиться відповідний запис у книзі видачі навчальної зброї, боєприпасів, малокаліберних гвинтівок і табельного майна.

Вимоги до обладнання кімнат для зберігання зброї

Навчальна зброя, малокаліберних гвинтівок і бойові припаси до них зберігаються в спеціально обладнаному сховищі, яке повинно відповідати таким вимогам:

- бути ізольованим від інших підсобних приміщень;
- мати капітальні стіни, міцні перекриття на стелі й підлозі;
- внутрішні стіни (перегородки) повинні бути еквівалентні за міцністю спареним гіпсобетонним панелям товщиною 80 мм кожна з прокладеними між ними сталевими ґратами або цегляні стіни завтовшки не менше 120 мм, армовані сталеву сіткою;

- у раніше збудованих будівлях допускаються перегородки із дощок, зміцнених сталевими ґратами; двоє дверей з міцними і надійними замками, при цьому зовнішні двері — дощані, однопільні, товщиною не менше 40 мм, оббиті з двох боків оцинкованим покрівельним залізом із загином країв листа на торець дверей; внутрішні — ґратчасті залізні.

- зовнішні двері повинні замикатися на два внутрішні замки і опечатуватися мастильною печаткою або пломбуватися.

- внутрішні ґратчасті двері замикаються на внутрішній або навісний замок, при цьому обрамлення дверних прорізів кімнати для зберігання зброї виготовляються із залізного профілю.

- у раніше збудованих будівлях допускаються дерев'яні дверні коробки, зміцнені залізним кутом розміром 30x40 мм завтовшки не менше 5 мм, закріплені до стіни не менше ніж 10 штирями із сталеві арматури діаметром 10—12 мм і завдовжки не менше 120—150 мм; мати на віконних прорізах з середини приміщення або між рамами сталеві ґрати.

У приміщеннях, розташованих на 1-му поверсі, віконні прорізи устатковуються внутрішніми залізними або дерев'яними, оббитими з двох боків оцинкованим залізом, віконницями.

Кінці прутів ґрат у віконних прорізах забиваються у стінку на глибину не менше 80 мм і заливаються бетонним розчином. Віконниці повинні замикатися на навісні замки.

ґрати, які встановлюються в дверні, віконні прорізи і для зміцнення стін (перегородок), виконуються із сталевих прута діаметром не менше 15 мм. Прутки зварюються в кожному перехресті, утворюючи вічка не більше 150x150 мм.

Кімната для зберігання зброї повинна бути обладнана у два і більше рубежів охоронно-пожежною сигналізацією, виконаною прихованою проводкою до щитка електроживлення, з встановленням датчиків на вікнах, дверях, люках, стінах, стелі, підлозі, яка спрацьовує на відкривання або злом сейфів, шаф, де зберігаються зброя і боєприпаси, а також на появу людини всередині приміщення.

Ці приміщення повинні бути передані під охорону позавідомчій охороні органів внутрішніх справ у встановленому порядку, з підключенням сигналізації на пульт централізованого нагляду.

Допускається прокладка шлейфів охоронної сигналізації у трубках тільки всередині

приміщення по залізобетонних і бетонних будівельних конструкціях.

Мати протипожежні засоби та опис майна, в який заноситься кількість шаф, сейфів, металевих ящиків із зазначенням їх номерів і якою печаткою опечатуються.

При наявності вентиляційних вікон, люків на них повинні встановлюватися залізні ґрати з вічками розміром не більше 100x100 мм, які унеможливають проникнення через ці системи.

Отвори у стінах, призначені для проходження інженерних мереж, повинні мати діаметр не більше 200 мм.

Від кімнати для зберігання зброї і металевих шаф (сейфів) з вогнепальною зброєю і боєприпасами повинно бути два комплекти ключів. Один постійно знаходиться в особи, яка відповідає за зберігання зброї і боєприпасів, друга — в опечатаному пеналі — у керівника організації, на ім'я якого видано дозвіл на зберігання зброї.

Організація зберігання навчальної зброї та боєприпасів

Вогнепальна зброя і боєприпаси повинні зберігатися у металевих шафах (сейфах), товщина стінок яких повинна бути не менше 3 мм з надійними (не менше 2-х) внутрішніми замками.

Дверці шаф для міцності укріплюються металевими накладками або косинцями. На дверях шафи з внутрішнього боку повинен бути опис зброї за номерами.

Допускається зберігання вогнепальної зброї у важких сейфах, які мають внутрішні замки.

Навчальна зброя зберігається окремо від малокаліберних гвинтівок. При відсутності окремої шафи дозволяється зберігати навчальну зброю разом з МК гвинтівками, при цьому місце її зберігання позначається написом «Навчальна зброя».

Затвори від МК гвинтівок дозволяється зберігати в окремому сейфі. Боєприпаси до МК гвинтівок повинні зберігатися в окремому сейфі (ящику), закритому на замок і опечатаному мастильною печаткою. Встановлення сейфа (ящика) до стіни чи підлоги повинно запобігти його виносу разом з боєприпасами.

Кожний автомат чи МК гвинтівка має своє гніздо в шафі (піраміді), біля якого повинен бути наклеєний ярлик із зазначенням виду, серії і номера зброї.

Під час зберігання зброї треба дотримуватися таких умов: автомат розряджений і поставлений на запобіжник, магазин відділений, багнет-ніж знятий, курок опущений; МК гвинтівка розряджена, курок опущений, затвор може бути знятий і зберігатися окремо; ремені причеплені.

Навчальна зброя і МК гвинтівки повинні зберігатися в справному стані, у комплекті, чисті і змащені мастилом для зброї. Чищення і змащування зброї повинно здійснюватися в спеціально обладнаному місці в присутності особи, яка безпосередньо відповідає за облік, зберігання і використання зброї, при цьому необхідно керуватися відповідними порадами із стрілецької справи.

Випадки крадіжки або втрати навчальної зброї, МК гвинтівок чи боєприпасів повинні бути негайно розслідувані, а винні притягнуті до відповідальності.

У цьому випадку керівник навчального закладу повинен негайно доповісти про те, що сталося, органу внутрішніх справ, військовому комісару, своїм безпосереднім начальникам і вжити заходів до розшуку.

Організація і порядок ремонту зброї та її списання

Ремонт навчальної зброї, боєприпасів і МК гвинтівок здійснюється через військкомати в ремонтних майстернях військового округу за нарядами відповідних органів округів безкоштовно.

МК гвинтівки, придбані в організаціях ТСОУ, ремонтуються в майстернях ТСОУ за рахунок коштів органів освіти.

Здача навчальної зброї, боєприпасів і МК гвинтівок в ремонт проводиться по здаточній відомості.

Втрачена і непридатна для навчання зброя і МК гвинтівки підлягають списанню комісією.

Списана зброя здається в ремонтні майстерні військового округу. Дозволяється здача навчальної зброї і МК гвинтівок (до 10 стволів) у відділ внутрішніх справ для зняття з обліку і знищення. Навчальному закладу відділом внутрішніх справ видається квитанція про прийом списаної зброї, яка подається у військкомат для зняття з обліку.

Малокаліберні патрони списуються директором навчального закладу на підставі акту з додатком відомості видачі патронів для проведення стрільб.

Акт підписує комісія у складі голови (викладач) і двох членів (учні).

Контроль за обліком, зберіганням навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і боєприпасів

Контроль за обліком, зберіганням навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і патронів до них здійснюють: Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство освіти України, ЦК ТСОУ України та підлеглі їм місцеві органи, а також відомства, у віданні яких є навчальні заклади.

Перевірки обліку і зберігання зброї і боєприпасів проводять під час всебічних, часткових перевірок навчальних закладів, а також в разі необхідності — у присутності керівника навчального закладу.

Районні (міські) військові комісаріати, відділи освіти повинні здійснювати такі перевірки не менше 2 разів на рік.

Керівник навчального закладу контроль за обліком і зберіганням зброї та боєприпасів здійснює не менше одного разу за 3 місяці.

Особи, які безпосередньо відповідають за облік, зберігання і використання навчальної зброї, малокаліберних гвинтівок і боєприпасів, повинні перевіряти їх наявність і стан при кожному відкритті кімнати для зберігання зброї, а якщо вона не відкривалась — не менше одного разу за місяць.

Результати перевірки заносяться до журналу контролю обліку і зберігання навчальної зброї і боєприпасів, малокаліберних гвинтівок і патронів до них.

ЛІТЕРАТУРА

1. Допризовна підготовка: Підруч. для 10-11 кл. / Конотопенко Я.І., Томчук М.І., Крамаренко Ю.В. та ін.; За ред. М.І.Томчука.– К.: “Вежа”, 1998.
2. Конотопенко Я.І., Томчук М.І., Тульчинський І.П., Шевченко В.В. Допризовна підготовка: Навально-методичний посібник/ За ред. Я.І.Конотопенка, М.І.Томчука.К.:ІЗМН, 1998.
3. Пономарев Н.И. Возникновение и первоначальное развитие физического воспитания.- М.: Физкультура и спорт, 1970.
4. Приступа Є.Н. Народна фізична культура українців.-Львів:УСА,1995.